

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenler için Çevrimiçi Oryantasyon ve Sosyal Uyuma Yönelik Kavramsal Bir Değerlendirme

Alpaslan İKİEL^a

Ali NAÇAKÇIOĞLU^b

Murat ARTSİN^c

^a Öğr. Gör., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Bilecik, TÜRKİYE, alpaslan.ikiel@bilecik.edu.tr
ID : 0000-0002-5725-6168

^b Öğr. Gör., Bozok Üniversitesi, Yozgat, TÜRKİYE, alinacakcioglu@gmail.com
ID : 0000-0003-0451-4626

^c Öğr. Gör., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Bilecik, TÜRKİYE, artsinn@gmail.com
ID : 0000-0002-4975-0238

Öz: Küreselleşmenin bir sonucu olarak ekonomik, sosyal, politik veya çevresel nedenlerden kaynaklı göç hareketleri sonucu ülkeler arası insan hareketliliği artmıştır. Bu durum ise eğitimi bir sosyal politika aracı olmaktan çıkarak gün geçtikçe ekonomik politikanın önemli bir unsuru haline getirmiştir. Türkiye Cumhuriyeti jeopolitik konumu gereği çevresinde yaşanan sosyal-politik krizler ve iç savaşlar gibi insani durumlar nedeniyle açık kapı politikasının bir sonucu olarak çok sayıda yabancı uyruklu insana ev sahipliği yapmaktadır. Farklı sebeplerle ve farklı statülerle (sığınmacı, mülteci vb.) ülkemizde bulunan yabancı uyruklu bireylerin sayısının her geçen gün artması sonucu Türkçe öğretimi alanına yönelik önemli bir ihtiyaç ortaya çıkmış bu doğrultuda Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde PIKTES projesi, yükseköğretim seviyesinde hemen hemen tüm üniversitelerde dil öğretimi uygulama ve araştırma merkezleri (TÖMER, DİLMER vb.) kurulmuştur. Özellikle TÖMER, DİLMER vb. dil öğretim merkezleri yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye'deki üniversitelerde eğitim hayatlarına başlayabilmeleri için gerekli olan Türkçe dil yeterlilik belgesini sağlamakla birlikte bu öğrencilerin sosyal uyumlarını ve yerli kültürü öğrenebilmelerini kolaylaştırarak bireylerin eğitim hizmetlerine erişimini ve sisteme uyumlarını sağlayabilmek adına önemli bir adım olmuştur. Fakat yapılan alan yazın araştırmaları Türk üniversitelerinde eğitim gören yabancı uyruklu öğrencilerin Türk kültürünü yeterince tanıyamaması, psikolojik sorunlar, gündelik yaşam ve eğitim hayatlarına yönelik birçok güçlükle mücadele etmede uyum sorunlarıyla karşılaştıklarını göstermektedir. Dolayısıyla bu derleme çalışmasında yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlere yönelik çevrimiçi sağlanabilecek oryantasyon ve sosyal uyuma yönelik kavramsal bir değerlendirme sunulmuştur. Bu uyum sorunlarının önüne geçebilmek için kurumların uluslararası öğrencilerine yüz yüze ya da çevrim içi şekilde Türkiye'ye dair gerekli prosedürleri, Türk kültürüne dair bilgileri, akademik ve sosyal süreçler hakkında bilgiler içeren oryantasyon eğitimleri sağlaması olumlu etkiler sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılar Türkçe öğretimi, sosyal uyum, çevrimiçi oryantasyon, dezavantajlı gruplar

A Conceptual Evaluation of Online Orientation and Social Integration for Foreign Language Learners of Turkish

Abstract: As a result of globalization, human mobility between countries has increased as a result of migration movements due to economic, social, political or environmental reasons. This situation has transformed education from a social policy tool to an important element of economic policy. Due to its geopolitical position, The Republic of Türkiye hosts a large number of foreign nationals as a result of its open door policy due to humanitarian situations such as social-political crises and civil wars. As a result of the increasing number of foreign nationals in our country for different reasons and with different statuses (asylum seekers, refugees, etc.), an important need for Turkish language teaching has emerged, and in this direction, PIKTES project within the Ministry of National Education, language teaching application and research centers (TOMER, DILMER, etc.) have been established in almost all universities at higher education level. In particular, language teaching centers such as TOMER, DILMER, etc. have been an important step in providing foreign students with the Turkish language proficiency certificate required for them to start their education life at universities in Türkiye, as well as facilitating their social adaptation and learning about the local culture, thus ensuring their access to educational services and their adaptation to the system. However, literature studies show that foreign students studying in Turkish universities face adaptation problems in terms of not being able to get to know Turkish culture sufficiently, psychological problems, and struggling with many difficulties in their daily life and educational life. Therefore, in this review study, a conceptual evaluation of orientation and social cohesion that can be provided online for learners of Turkish as a foreign language is presented. In order to prevent these adaptation problems, institutions should provide orientation trainings to their international students face-to-face or online, including information about the necessary procedures in Türkiye, information about Turkish culture, academic and social processes.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, social cohesion, online orientation, disadvantaged groups

1. GİRİŞ

Küreselleşme ile birlikte dünya üzerindeki insan hareketleri kolaylaşmış siyasi, ekonomik ve sosyal ilişkiler arasındaki duvarlar büyük oranda yıkılmıştır. Bu insani hareketlenmelerin bir kısmını ise eğitim ihtiyaçları oluşturmaktadır. Küreselleşme ile beraber eğitim bir sosyal politika aracı olmaktan çıkarak her geçen gün ekonomik politikanın bir unsuru haline gelmektedir. Devletler ekonomik çıktıları olan eğitim hizmetlerinden daha fazla pay alabilmek ve uluslararası öğrenci sayılarını arttırabilmek için politikalar geliştirmektedir. Uluslararası öğrenci sayısını arttırmak için Türkiye Cumhuriyeti de belli başlı politikalar geliştirerek OECD ülkeleri arasında uluslararası öğrenci sayısı bakımından 7. sıraya yerleşmiştir (OECD, 2023).

Türkiye Cumhuriyeti'nin 21. yüzyılın başlangıcından bu yana çevre coğrafyalar üzerinde geçmiş dönemlere göre daha etkin bir dış politika yürütmesi, yakın coğrafyalarda meydana gelen insani krizler ve iç savaşlar sebebiyle mağduriyet yaşayan toplumlara açık kapı politikası izlemesi, Türkiye Cumhuriyeti'ne yönelik yoğun bir göç dalgası ve ilgi süreci başlatmıştır. Bu süreçle beraber Türkiye Cumhuriyeti'nde, Göç İdaresi Başkanlığı verilerine göre 2023 yılı Ekim ayı için 1.150.386'sı ikamet izni ile 3.274.059'u ise geçici koruma kimliğiyle toplam 4.424.445 yabancı uyruklu yaşamaktadır. 2022-2023 eğitim-öğretim yılı için Türk üniversitelerinde eğitim gören yabancı öğrenci sayısı ise Yükseköğretim Kurumunun verilerine göre 301.694'dür. 2022-2023 eğitim ve öğretim yılı yükseköğretim istatistikleri incelendiğinde tüm yükseköğretim öğrencileri içerisinde uluslararası öğrencilerin oranının %4,34'lük bir paya sahip olduğu gözlenmektedir (YÖK, 2023). Türkiye Cumhuriyeti'nde eğitim-öğretim hayatına devam eden yabancı uyruklu bireylerin sayılarının bu denli yüksek olması yabancılara Türkçe öğretimi alanına yönelik büyük bir ihtiyaç oluşturmuştur. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenimine yönelik bu ihtiyaç doğrultusunda Türkiye Cumhuriyetindeki hemen hemen tüm üniversitelerde dil öğretimi uygulama ve araştırma merkezleri (TÖMER, DİLMER vb.) kurulmuştur. Bu ihtiyaç için hem üniversiteler hem de çeşitli kuruluşlar hizmet sunmaktadır. Yabancılar için Türkçe öğretimine yönelik çalışmalar ve eserler çok eski tarihlere uzanmaktadır. Fakat modern anlamda yabancılar için Türkçe öğretimi hizmeti sunan ilk kurum 1984 yılında faaliyete başlayan Ankara Üniversitesi TÖMER dil öğretim merkezidir (Barın, 2004). Üniversiteler haricinde bazı vakıflarda yabancılara yönelik Türkçe öğretimi hizmeti vermektedir. 2009 yılında vakıf olarak kurulan Yunus Emre Enstitüsü yabancılar için Türkçe öğretimi hizmetini ülke sınırlarından çıkararak 64 ülkede 85 merkez ile devam ettirmektedir (YEE, 2023). Dünya genelinde hem eğitim hem de yabancılar için Türkçe hizmeti sunan bir diğer vakıf ise Maarif Vakfıdır. Vakıf, 465 eğitim kurumu ile 67 ülkede eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmektedir (Türkiye Maarif Vakfı, 2023).

Yabancı uyruklu öğrencilerin Türk üniversitelerinde eğitim hayatlarına başlayabilmeleri için sahip olması gerekenlerden bir tanesi de Türkçe dil yeterlilik belgesidir. Türk dili öğrenim gereksinimi hem eğitim öğretim hayatına katılacak olan yabancı uyruklu öğrenciler için hem de Türkiye Cumhuriyeti'ne göç etmiş bireylerin sosyal uyumlarını ve yerli kültürü öğrenebilmelerini kolaylaştırabilmek için de önemlidir. Kültürün öğretilmediği dil öğretimi ancak dil kurallarının ezberletilmesi olarak

değerlendirilebilir (Okur ve Keskin, 2013). Yabancı uyrukluların yerli nüfusla iletişim kurabilmesi için öncelikle o ülkenin dilini öğrenebilmeleri gerekir. Fakat yerlilerle yakınlık kurabilmek ve gündelik hayata uyum sağlayabilmeleri için ise kültürel öğeleri de öğrenmeleri gerekmektedir. Yabancı uyruklu öğrencilerin eğitim hayatına dahil olabilmeleri için göç ettikleri ülkenin dilini öğrenmeleri büyük bir önem taşımaktadır. Avrupa ülkelerinde yerli olmayan çocukların eğitim hayatında sorun yaşama sebeplerinden biri de dil öğrenme ve göç edilen toplumun sosyal yapısına uyum sağlayamamalarıdır (Ereş, 2015). Türk üniversitelerinde eğitim gören yabancı uyruklu öğrencilerin Türk kültürünü yeterince tanıyamadıklarını ve uyum sorunlarıyla karşılaştıklarını araştırmalar göstermektedir (Derman, 2010; Türel, 2021). Bunun yanı sıra uluslararası öğrencilerin Türkiye’de geçirdikleri her yıl sosyo-kültürel etkinliklere katılım oranları artış göstermektedir (Kumcağız, Dadashzadeh ve Alakuş, 2016). Yerli kültüre yakın coğrafyalardan gelen öğrencilerin ise diğer uluslararası öğrencilere göre daha az uyum sorunları yaşadıkları gözlenmektedir (Steffen ve Merrill, 2011).

Tablo 1

Yükseköğretimde uluslararası öğrenci sayıları (YÖK, 2023)

Eğitim-Öğretim Yılı	Erkek Öğrenci	Kadın Öğrenci	Toplam Öğrenci
2018-2019	100.220	54.285	154.505
2019-2020	119.611	65.436	185.047
2020-2021	142.998	81.050	224.048
2021-2022	162.108	98.181	260.289
2022-2023	179.670	122.024	301.694

Tablo 1.’den de anlaşılacağı üzere Türkiye Cumhuriyeti’ndeki yükseköğretim düzeyindeki uluslararası öğrenci sayıları hem kadın hem de erkek öğrenciler bakımından artış halindedir. Bu artışın sadece göçmenlerle kısıtlı kalmaması çevre coğrafyaları aşarak küresel bir ilgi yaratılması için literatürde öneriler sunulmuştur (Levent ve Karaevli, 2013). Türkiye Cumhuriyeti’nde eğitim-öğretim hayatına devam eden üniversitelerin uluslararası üniversite sıralamalarındaki zayıf konumu göz önünde bulundurulursa artan uluslararası öğrenci sayıları için Türkiye’nin dizi-film sektörü aracılığı ile kültür ihraç ederek cazibe merkezi haline gelmesi, bölgesinde siyasi istikrarını koruyan az sayıdaki devletlerden biri olarak lider ülke olma vizyonu, YTB ve Yunus Emre Enstitüsü gibi kurumların desteklenerek etkin bir yapıda çalışması gibi sebepler öne sürülebilir. Fakat sürdürülebilir bir uluslararası eğitim politikası için akademik çalışmaların daha fazla desteklenerek Türk üniversitelerinin küresel sıralamalar içinde daha yüksek sıralar elde etmesi gerektiği ve uluslararası öğrenci memnuniyetinin artırılması gerektiğini

söylemek yanlış olmayacaktır. Kondakçı (2011) araştırmasında Türkiye'ye gelen uluslararası öğrencilerin motivasyonlarının geldikleri ülkelere göre değişmekte olduğu sonucuna ulaşmıştır, araştırmaya göre Avrupa ve Amerika kökenli öğrenciler için temel motivasyon farklı bir kültürü keşfetmek olurken Balkan kökenli uluslararası öğrenciler için akademik kalite olmuştur. Türkiye Cumhuriyeti yükseköğretiminde eğitim-öğretim hayatına devam eden uluslararası öğrencilerin vatandaşlık bağının bulunduğu ülkeler ve öğrenci sayıları incelendiğinde;

Tablo 2

Türkiye Cumhuriyeti yükseköğretimindeki uluslararası öğrencilerin vatandaşı olduğu ülkeler (YÖK, 2023)

Ülke	Öğrenci Sayısı
Suriye Arap Cumhuriyeti	58.215
Azerbaycan	34.278
İran İslam Cumhuriyeti	22.641
Türkmenistan	18.250
Irak	16.178
Somali	10.043
Mısır	9.598
Kazakistan	8.868
Yemen	8.199
Ürdün	7.266

Tablo 2 incelendiğinde ilk 10'da yer alan tüm ülkelerin müslüman nüfusun çoğunlukta olduğu ve Türkiye Cumhuriyeti ile tarihsel bağları olduğu görülmektedir. Üniversite düzeyinde eğitim almak için Türkiye'ye gelen uluslararası öğrencilerin yakın coğrafyalardan dünya geneline yayılabilmesi ve uluslararası öğrenci sayılarının artışında sürdürülebilirliğin sağlanabilmesi için eğitim alan öğrencilere yönelik uygulamalarda hizmet kalitesinin de geliştirilmesi gerekmektedir. Eğitimde hizmet kalitesinin sağlanabilmesi için sadece akademik yönlü öğeler yeterli değildir aynı zamanda sosyal öğelerin de geliştirilmesi gerekmektedir (Owlia ve Aspinwall, 1996). Uluslararası öğrencilerin Türk yükseköğretiminde eğitim hayatına başlayabilmeleri için öncelikle Türkçe dil yeterliliğini sağlamaları veya bu yeterliliklerini kanıtlamaları gerekmektedir. Uluslararası öğrenciler yükseköğretim düzeyinde

eğitime başlarken ilk adımlarını genellikle Türkçe öğretim merkezlerine atmaktadırlar. Bu sebeple uluslararası öğrencilerin eğitim ve sosyal hayatlarını kolaylaştırabilmek için gündelik hayatı, resmi süreçleri, ilgili kanunları, kültürü kapsayacak kurumsal bir oryantasyon programının dil eğitimi öncesi ve/veya süresince söz konusu bireylere sağlanmasının gerekli olduğu ifade edilebilir. Bu doğrultuda uluslararası öğrencilerin Türkiye'ye ve Türk yükseköğretim sistemine uyum sağlayabilmeleri için sunulacak olan çevrimiçi oryantasyon uygulamalarının avantajları ve sınırlılıkları alanyazın incelemesi yoluyla gerçekleştirilmiştir.

2. SOSYAL UYUM VE UYGULAMALARI

Sosyal uyum kavramı için alanyazında farklı tanımlamalara yer verilmiştir. Özgüven (1992), sosyal uyumu, bireylerin yakın ve uzak çevresindeki bireylerle etkileşim kurabilme ve sürdürülebilirlik yetkinliği olarak ifade etmektedir. Yavuzer (2003)'e göre, kişinin sosyal çevresindeki bireylere karşı uyum içinde kalabilme başarısı ve özgün davranışlarda bulunarak kendisini sosyal gruplara kabullendirebilmesidir. Genel anlamda sosyal uyum sınıf, din, dil, kültür veya etnik grup gibi özelliklerden doğan farklılaşmalar sebebiyle meydana gelen olumsuz durumlara yönelik toplumun bir niteliği olarak açıklanabilir (European Commission, 2005, s. 70).

Güçlü, olumlu ve yakın ilişkiler yüksek sosyal uyumun göstergesi olarak değerlendirilirken, zayıf, olumsuz veya dışlayıcı tutumlar ise düşük sosyal uyumun göstergesi olarak değerlendirilmektedir (Lyytinen ve Kullenberg, 2013). Yabancı uyruklu bireyin yaşadığı topluma sosyal uyumunu sağlayabilmesi için etnik kültürünü koruması ve devam ettirmesinin yanında yaşadığı toplumun da kültürünü benimseme düzeyini arttırmasını gerektirmektedir (Ergin ve Ermağan, 2011). Bu noktada eğitim-öğretim hayatına devam eden uluslararası öğrencilerin diğer yabancı uyruklu bireylerden (sığınmacı, mülteci vb.) daha avantajlı oldukları söylenebilir. Bu avantajlar sosyal hayata daha kolay dahil olabilmesi, okullarda sağlanan psikolojik desteklerden faydalanabilmesi, yerli dile sürekli maruz kalması veya zorunlu dil eğitimi alması, yabancı uyruklulara yönelik kuralları-kanunları okul aracılığı ile daha kolay öğrenebilmesi, eğitim-öğretim süreçlerinde yerli kültürü tanıyabilme şansı olarak sıralanabilir. Fakat bu durum uluslararası öğrencilerin sosyal yaşantılarında ve uyum süreçlerinde herhangi bir problem yaşamadıkları anlamına gelmemektedir. Uluslararası öğrencilerin sorunlarına yönelik yapılan araştırmalar göstermektedir ki söz konusu öğrenciler psikolojik durumları, gündelik yaşam ve eğitim hayatlarına yönelik birçok güçlükle mücadele etmektedirler. Öğrencilerin karşılaştıkları psikolojik durumlar, yalnızlık hissi, başka bir ülkede yeni bir hayata başlamak, aile beklentilerine cevap verememe kaygısı, özgüven kaybı, kendi ailesinden uzak kalmak olarak sıralanabilir (Ghanbary, 2017; Şanlı ve Poyraz, 2018). Jerome (2003) üniversite yaşamına uyum sağlayamama ile öğrencilerin aileleriyle arasında fazla fiziki mesafe olmasını ilişkili bulmuştur. Gündelik yaşamda karşılaşılan sorunlar ise kültür farklılığı, kültür şoku, giyim farklılıkları, kurumlar hakkında yeterli bilgi sahibi olmama, barınma ve sağlık sigortası eksikliği olarak sıralanabilir (Kıroğlu ve ark. 2010; Özçetin, 2013;

Ghanbary, 2017; Kurtça, 2020). Eğitim hayatındaki sorunlar ise, Türk dilini yeterince öğrenememe, öğrencinin hedeflediği bölüme yerleşememesi, ülkelere göre eğitim planlarının farklı olması, ders muafiyetlerini sağlayamamaları vb. olduğu söylenebilir (Biçer, Çoban, ve Bakır, 2012; Kalaycı ve Göç, 2023). Uluslararası öğrencilerin eğitimde karşılaştıkları sorunlar arasında dil öğrenimi önemli bir yer kaplamaktadır. Bu noktada dil öğretim merkezlerinin sınav, kur başına ders saati, standardizasyon vb. konularda eğitim kalitesini artırmaları gerektiği çeşitli araştırmalarda vurgulanmıştır (Boylu ve Başar, 2019; İkiel, 2020). Fakat yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kalite üzerine yapılan çalışmalar alanda sınırlı kalmıştır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimindeki aşamalar için belirli standartların oluşturulmasının ve eğitim-öğretimin başlangıcında uygulanacak oryantasyon eğitimlerinin kurumsallaşarak yaygınlaşmasının uluslararası öğrencilerin hem dil öğrenimindeki başarılarının artmasına hem de uyum sorunlarını azaltmasında önemli olduğu düşünülmektedir.

Çeşitli sebeplerle dünyanın farklı bölgelerinden lisans ve lisansüstü öğrenimi görmek amacıyla Türkiye'ye gelen gençlerin, eğitim görme amaçlarının yanında sosyalleşme ve topluma uyum sağlayarak kabul görme noktasında yaşayabilecekleri olası sorunların önüne geçmek için en etkili yollarından biri dil eğitimidir. Hedef dilde ve bununla birlikte kültürde sağlanacak yetkinlik bireyin sosyal olarak yaşadığı topluma da uyum sağlamasını kolaylaştıracak ve bireyde yaşadığı topluma dair aidiyet duygusu oluşturacaktır. Dil eğitimi noktasında kuramsal çerçevede önemli referanslardan biri diller için Avrupa ortak başvuru metnidir (D-AOBM). Diller için Avrupa başvuru metni dil öğretimi yenilikçi ve modern bir şekilde ele almış ve yabancı ya da ikinci bir dili öğrenenlerin bildirişimsel anlamda yetkinliğe ulaşabilmek için kapsamlı olarak hangi bilgi ve dil yeterliklerini yerine getirmesi gerektiğini detaylı olarak açıklamıştır (CEFR, 2001, s.11). Başvuru metni dil öğretiminde yeni yaklaşım, yöntem ve tekniklerin benimsenmesi, eğitim-öğretim ve bilişim teknolojilerindeki gelişmeler, dil öğrenme ihtiyaçlarının farklılaşması ve dil eğitimiyle ilgili kurumların tavsiyeleri sonucu çeşitli değişiklikler yapılarak son olarak Nisan 2020'de diller için Avrupa ortak başvuru metni: öğrenme, öğretme ve değerlendirme tamamlayıcı cilt başlığı ile güncellenmiştir (CEFR, 2020). İletişimsel yaklaşımı ve eylem odaklı yaklaşımı merkezine alan ve dil öğrencilerini “sosyal aktör” olarak gören çerçeve program öğrencilerin sosyal ihtiyaçlarına yanıt vermeye çalışarak yabancı dil öğretimi gerçek yaşama yaklaştırmış, dil öğrencilerinin hedef dilde iletişim kurarak dil öğretiminin temel noktası olan dilin sosyal hayatta aktif kullanım işlevini ön plana çıkarmıştır.

Çerçeve program çoğul dilli-kültürlü öğretim ortamının eğitimi daha kaliteli hâle getirdiğini vurgulamaktadır. Diller için Avrupa ortak başvuru metni uluslararası öğrencilerin buldukları ülkelere sosyal uyum sağlamalarına doğrudan etki etmese de dil öğretimi için hazırlanacak olan ders materyallerinin içeriğinin oluşturulmasında hedef dilde iletişim becerisini geliştirmek, hedef dile ait kültürel ve sosyal unsurları ön plana çıkararak ders etkinlikleri oluşturulması konusunda önem arz etmektedir. Türkiye'de eğitim görecekt uluslararası öğrenciler için dil öğretim merkezleri (TÖMER, DİLMER vb.) yabancı ya da ikinci bir dilde hedef dilin iletişim becerisinin geliştirilmesi Türkiye Maarif

Vakfi'nca hazırlanan Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı'nda temel amaçlar arasındadır (Türkiye Maarif Vakfı, 2020). Bu bağlamda dil öğrenenlerin hedef dile, hedef kültüre ve içinde yaşanılacak olan sosyal ortama uyumunu sağlamak temel amaçlardan birisidir ve dil öğrencileri için hazırlanacak ders materyallerinde bu durumun göz önünde bulundurulması için program önemli adımlardan biridir. Yabancı dil öğretimi yapacak olan eğitimcilerin dil öğretim materyalleri hazırlarken ve sunarken sosyal uyumun önemli bir parçası olan hedef dilin kültürüne ait değerleri bu öğretim setleri ve materyaller içinde vermeye dikkat etmelidir.

2011 yılında başlayan ve gün geçtikçe hızlı bir şekilde ilerleyerek tüm ülke sınırlarına yayılan ardından ülke sınırlarının da dışına taşan Suriye iç savaşı sonucunda Suriye'den ülkemize doğru yoğun bir insani göç dalgası yaşanmıştır. Bu zorunlu göç beraberinde sosyal, ekonomik, eğitim ve kültürel alanlarda çeşitli sorunları da beraberinde getirmiştir. Yaşanan bu sorunlar başlarda Suriyeli göçmenlerin kalıcı olmayacağı düşüncesiyle geçici çözümler üretilerek ötelenmiş fakat bu göç dalgasının kalıcı olmasının anlaşılması üzerine uzun vadeli kalıcı ve gerçekçi çözümler üretme yoluna gidilmiştir. Gün geçtikçe artan yoğun göç dalgaları sonucu göç hareketliliğini sistemli hale getirmek ve bu hareketliliği kontrol altına almak için 2013 yılında, 6458 sayılı kanun doğrultusunda İç İşleri Bakanlığı'na bağlı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü kurulmuştur (Resmi Gazete, 2013). Bu önemli adım ile birlikte ülkemizde çeşitli amaçlar için bulunan yabancı uyruklu kişilerin toplumsal uyumunu kolay ve etkili bir şekilde sağlayarak herhangi bir üçüncü aracı kişi ya da kurum olmaksızın bağımsız bir şekilde hareket edebilmelerini sağlamak için devletin gerekli kamu kurum ve kuruluşları ile etkileşimi sağlamak adına Göç İdaresi Müdürlüğü yetkili devlet organı kılınmıştır (Şimşek ve Kula, 2018). Misyon olarak yabancıların tüm iş ve işlemlerini ulusal ve uluslararası mevzuata uygun insan odaklı milli politikalarla ülkemizle karşılıklı uyumlarını sağlamak adına hareket eden kurum (GİB, 2024) üniversitelerin ilgili birimleri ile eşgüdümlü olarak hareket ederek Türkiye'deki uluslararası öğrencilerin ikamet izinlerini düzenlemektedir. Ayrıca Türkiye'ye yeni gelen öğrencilere yönelik ikamet izin işlemleri ve Türk kültürünü tanıtmak amacıyla üniversitelerin eğitim öğretim dönemlerinin başlangıcında oryantasyon çalışmaları da yürütmektedir.

Türkiye'nin stratejik konumuna bağlı olarak güney sınır komşusu Suriye'den gelen savaş mağduru göçmen sayısının hızlı artış göstermesi ile birlikte şu an ülkemiz sınırlarında söz konusu göç hareketliliği sonucu yaklaşık 1,7 milyon eğitim çağında çocuk ile diğer ülkelerden gelen 400 bin sığınmacı çocuk ile birlikte toplamda yaklaşık 2 milyonun üzerinde eğitim çağında çocuk yaşamını sürdürmektedir (UNICEF, 2018). Söz konusu bu çocukların sağlık, eğitim ve uyum sorunlarının çözülmesi ve desteklenmesi amacıyla 2016 yılında Avrupa Birliği desteği ile Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Türk Eğitim Sisteminde Çocuklar İçin Kapsayıcı Eğitimin Desteklenmesi Projesi (PIKTES) hayata geçirilmiştir. Söz konusu proje kapsamında Türkiye'de bulunan savaş ya da göç mağduru çocukların sosyal uyumlarına katkı sağlamak, eğitimleri için uygun ortam belirlemek, eğitim materyalleri hazırlamak ve tedarik etmekle birlikte bu durumdaki çocuklara uygun öğretmenlerin sağlanması proje amaçları arasında yer almaktadır.

Soğuk Savaş döneminin sonra erip Sovyetler Birliğinin dağılmasının ardından Türkiye Cumhuriyeti sınırları dışında kalan Türkler ile devlet düzeyinde görüşme çabaları yoğunluk kazanmıştır. Ayrıca dünyanın farklı ülkelerinde yaşayan ve yaklaşık 200 milyon olduğu düşünülen soydaş ve akraba topluluklar ile iletişime geçmek, onlarla iyi ilişkiler geliştirmek ve var olan ilişkileri güçlendirmek amacıyla kurumsal bir temelde Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) 2010 yılında kurulmuştur (YTB, 2024). Orta Asya, Afrika, Orta Doğu ve Balkan coğrafyasında yaşayan öğrencilere çeşitli sosyal ve kültürel faaliyetler ile konferans, sempozyum vb. etkinlikler de düzenleyen kurum özellikle Türkiye Bursları faaliyeti ile dünyanın farklı ülkelerinde yaşayan soydaş ve akraba topluluklara eğitim bursu imkanı sağlayarak Türkiye’de lisans ve lisansüstü eğitim almalarına ve eğitim süreleri boyunca Türkiye’de ücretsiz olarak barınabilmelerine imkan vermektedir. Bu öğrencilerin Türkiye’deki sosyal uyumları da göz önünde bulundurularak kurum tarafından her yıl burslu öğrencilere ülke tanıtımı, akademik programlar, “YTB Türkçe Ödülleri” “Türkiye’de Bir Yaz” “YTB Mezunlar Buluşması” vb. kültürel ve sanatsal etkinlikler ile çeşitli tarihi ve turistik tanıtımlar ile kültürel ve kültürlerarası farkındalık ve duyarlık etkinlikleri yapılmaktadır.

Bartın Üniversitesi TÖMER tarafından Türkiye’ye eğitim görmek amacıyla gelen uluslararası öğrencilere yönelik hedef dili geliştirmek, dilin etkin olarak kullanımını sağlamak ve kültürlerarası uyumsuzluğu ortadan kaldırarak öğrencilerin topluma bilişsel, duyuşsal ve davranışsal olarak uyum sağlaması için hedef kültürün öğelerinden yararlanılarak kültürel uyum dersleri düzenlenmektedir. Merkez bünyesinde Türkçe eğitiminin yanında Türkiye’yi ve Türk tarihi, misafirperverliği ve kültürünü tanıtmak; uluslararası öğrencilerin sosyal hayata uyumunu desteklemek, düzeylere uygun kültürel etkinliklerle öğrencilerin dört temel becerisini geliştirmek; kaynak kültür bileşenleriyle hedef kültür bileşenlerini karşılaştırmalarını ve anlamlı ilişkiler kurmalarını sağlamak ve Türkçeye olan motivasyonlarını artırmak amacıyla çeşitli kültür tanıtım etkinlikleri yapılmaktadır. Kültürel uyum dersleri, öğrencilerin eğitim ortamı dışındaki sosyal yaşama daha kolay uyum sağlamasını amaçlamaktadır. Nitekim öğrencilerin %84’ü bu dersler sayesinde Türk kültürünü tanıma imkânı bulduklarını, %74’ü ise kültürel uyum dersleriyle birlikte Türkiye’deki sosyal hayata daha kolay adapte olduklarını dile getirmiştir. Bu da kültürel uyum derslerinin öğrencilerin sosyal hayatını olumlu yönde etkilediğinin göstergesidir (Göktaş ve Mercan, 2022).

Uluslararası öğrencilerin akademik hayatı sürecinde eğitim gördükleri ülkeye uyum konusunda yaşadıkları sorunların genel olarak benzerlik gösterdiği ve bu benzerliğin de akademik sorunlar ile davranışsal ve sosyal-ekonomik etmenlere dayandığı belirlenmiştir. Yapılan alanyazın çalışmalarında eğitimciler öğrencilerin okul ve sosyal hayata uyum sağlayabilmede yaşanan en önemli sorunlardan birinin Türkçe iletişim kurabilme yetersizliği olduğunu belirtmektedir (Öner ve Dur, 2023; Kardeş ve Akman, 2018; Şimşir ve Dilmaç, 2018; Şahin ve Şener, 2019). Türkiye’deki eğitim gören uluslararası öğrencilere yönelik gerçekleştirilecek sosyal uyum uygulamalarında Türkçe dil yeterliliğine öncelik

verilmesi bunun da dilin sosyal hayatın içinde kültürel öğelerden bağımsız olarak verilmemesi öğrencilerin hedef kültüre uyumu konusunda olumlu yönde katkı sağlayacaktır.

3. ORYANTASYON

Oryantasyon eğitimi bireyin, yeni girdiği örgütte karşılaşabilecekleri güçlükleri azaltmak, alışık olmadıkları düzene sosyal uyumlarını sağlamaları, yalnızlık ve çaresizlik hissini önüne geçebilmek için gerçekleştirilir (Kolunsağ ve Özdemir, 2007). Eğitim kurumlarında oryantasyon ise eğitimine yeni başlayacak öğrencilerin hem eğitim kurumuna uyumunu hem de kültüre yönelik sosyal uyumunu sağlamanın hızlanması açısından önemlidir. Bunun yanı sıra oryantasyon, öğrencinin karşılaşacağı durumlar hakkında bilgi edinmesi ve bu durumlar karşısında neler yapması gerektiğini öğrenebilmesi amacıyla önceden bilgilendirilmesidir. Bir başka ifade ile öğrencilere sağlanacak oryantasyon eğitimiyle, okul ve öğrenciye ait bilgilerin temin edilmesi, fiziki ve psikolojik ihtiyaçların belirlenerek çözümlenmesi ile öğrencinin mümkün olan kısa zamanda okuluna yönelik sosyal uyumunun sağlanması hedeflenmektedir (Kolunsağ ve Özdemir, 2007). Uyum sorunu öğrencilerin sadece akademik başarılarını etkilememekle beraber aynı zamanda ilk yılda okulu bırakma eğiliminin artmasına ve tekrar üniversiteye hazırlanmalarına neden olabilmektedir (Fisher, Cavanagh ve Bowles, 2009). Eğitim hayatının başında oryantasyon eğitimi alan öğrencilerin akademik başarısının ve memnuniyetinin yükseldiği bunun sonucunda ise eğitim hayatına devam etme istatistiklerinin arttığı görülmektedir (Sullivan, 2021).

Eğitim amacıyla göç edilen hedef ülkede uluslararası öğrencilerin yerli öğrencilere göre daha fazla sosyal uyum sorunuyla karşılaşacakları beklenen bir durumdur. Bu durum eğitim için göç eden bireyler açısından göç edilen ülkenin kültürel, dini, sosyal, kullanılan dil vb. özelliklerinin kendi toplumlarına göre farklılaşması ile daha zor bir hal alabileceğini söylemek yanlış olmayacaktır. Yabancı uyruklu öğrencilerin herhangi bir oryantasyon programına dahil edilmediklerinde ciddi problemlerle karşılaştıkları gözlenmektedir (Şeren ve Okur, 2021). İyi kurgulanmış bir oryantasyon programının koruyucu ve uyum sağlayıcı özellikleri barındırması gerekir (Yeşilyaprak, 2005). Yabancı uyruklu öğrencilere yönelik uygulanacak oryantasyon eğitiminin kapsamı, kent tanıtımı, üniversite, fakülte ve bölüm tanıtımı, akademik başarı için gerekli şartların anlatımı, üniversite ve kentteki sosyal etkinlikler hakkında bilgilendirme gibi konuları içermelidir (Kocabıyık ve Bacıoğlu, 2019).

Oryantasyon eğitiminin yabancı uyruklu üniversite öğrencilerine sadece ilk eğitim-öğretim yılında verilmemesi ilerleyen yılları da kapsayacak sürdürülebilir bir program oluşturulması gerekmektedir (Kolunsağ ve Özdemir, 2007). Alanyazında, uluslararası öğrencilerin eğitim hayatına devam ettikleri kurumları yeterince tanıyamama, üniversitelerin uluslararası öğrenciler için düzenledikleri oryantasyon eğitimlerinin nitelik bakımından yetersiz olduğu ve bunların sonucu olarak ise uluslararası öğrencilerin sosyal uyum problemleri yaşadığı gözlemlenmektedir (Özkan ve Acar Güvendir, 2015). Uluslararası öğrencilerin psikolojik ve sosyokültürel süreçlerine yönelik yapılan bir çalışmada söz konusu öğrencilerin %71,1'inin herhangi bir oryantasyon eğitimi almadıkları sonucuna ulaşılmıştır (Şeker ve

Akman, 2016). Eğitim hizmetlerinde oryantasyonun sadece ilk yılları kısıtlı kalmaması üniversitelerin ilgili merkezleri tarafından yapılacak ihtiyaç analizleri ile gerekli görülmesi halinde ara dönemlerde de devam etmelidir.

4. ÇEVİRİMİÇİ ORYANTASYON VE UYGULAMALARI

Oryantasyon sadece yüz yüze gerçekleştirilen ortamlar ile sınırlı değildir. Covid-19 küresel salgının öncesi (Mensch, 2017) ve sonrasında çevrimiçi olarak gerçekleştirilen oryantasyon çalışmalarının olduğu görülebilmektedir (Yau, Yeung ve Lee, 2022). Acil uzaktan öğretim sürecinde öğrencilerin eğitim kurumlarına adaptasyonu ve öğrenme süreçlerini organize edebilmeleri için çevrimiçi oryantasyon programlarının gerçekleştirildiği görülmektedir (Almusharraf ve Bailey, 2021). Çevrimiçi öğrenme ortamlarında gerçekleştirilen oryantasyonlar eşzamanlı ve eşzamansız olarak oluşturulabilmektedir. Eşzamanlı olarak oluşturulan oryantasyon ortamlarında öğrenciler ve oryantasyon sağlayıcıları aynı zamanda aynı teknolojik ortam üzerinde buluşurlar. Bu ortamlarda moderatör ya da sunum yapan uzman kişi tarafından oryantasyon programı gerçekleştirilir. Eşzamansız olarak oluşturulan oryantasyon ortamlarında öğrenciler için hazırlanan video ve doküman gibi kaynakların öğrencilere bir içerik yönetim sistemi üzerinden paylaşılması söz konusudur. Her iki çevrimiçi öğrenme ortamında da öğrencilerin oryantasyon süreçlerinin gerçekleştirilebilmesi mümkündür.

Çevrimiçi oryantasyon programlarında öğrencilerin genel kaygılarının azaldığı ve hazırlıklı olma durumlarının yükseldiği görülmektedir (Boucakis, 2023). Dolayısıyla öğrencilerin oryantasyon ile desteklenmeleri eğitim süreçlerinin ilerleyen dönemlerinde yaşayacakları sorunların önüne geçebilir. Çevrimiçi oryantasyon süreçleri eğitim ve öğrenmenin bulunduğu her yerde kendine yer bulabilmektedir. Yadav, Yadav ve Vihari (2024) tarafından gerçekleştirilen çalışmada çevrimiçi ve yüz-yüze gerçekleştirilen hibrit bir ortamdaki oryantasyonun katılımcıların yüksek performanslı çalışmalar sağladığı ve öğrenme yönelimlerini arttırdığı sonucuna ulaşmışlardır. Çevrimiçi oryantasyon programları ve buna yönelik etkinlikler oryantasyon katılımcılarının karşılaşacakları yeni sistemi tanımaları ve buna uyum sağlayabilmeleri açısından önem taşımaktadır. Çevrimiçi oryantasyonların öğrencilerin uyumunu arttırdığı, öz-yönelimli öğrenme becerilerini arttırdığı, öğrenciler için rahat öğrenme ortamları sağladığı, öğrenci etkileşimlerini arttırdığı ve motivasyonlarına katkı sağladığı belirtilmektedir (Xu, 2022). Dolayısıyla çevrimiçi olarak oryantasyon programlarının eğitim ortamlarında öğrencilerde gerekli olan beceri ve yeteneklerin kazandırılması ya da bu becerilere yönelik farkındalıkların kazandırılması açısından önemli bir süreç olarak ifade edilmektedir.

Öğrencilerin öğrenmeye hazır olma durumları bir eğitim kurumunda başarılı olabilmeleri açısından önemli bir değişken olarak ifade edilebilir. Liu (2019) tarafından gerçekleştirilen çalışmada öğrencilerin kendi hızlarında devam edebildikleri çevrimiçi bir oryantasyon programı oluşturulmuştur. Çalışma sonucunda öğrencilerin çevrimiçi olarak aldıkları bu oryantasyon programının öğrencilerin öğrenmeye hazır olma durumları açısından istatistiksel olarak pozitif olduğu ortaya konulmuştur. Buradan yola çıkarak

çevrimiçi oryantasyon programlarının öğrencilerin eğitim hayatlarına başlarken önemli bir adım olduğu ve ilerleyen süreçlerinde de öğrenmelerine pozitif katkılar sunduğu belirtilebilir. Günümüzde oryantasyona yönelik gerçekleştirilen faaliyetler hem yüz-yüze hem de çevrimiçi olarak sunulabilmektedir. Alanyazın incelendiğinde yüz-yüze ortamlar ile çevrimiçi ortamların sahip olduğu avantaj ve sınırlılıklar bulunmaktadır (Yenilmez, Kaya, Yalçın Balçık ve Dolgun, 2016; Erişti ve Coşkunserçe, 2017; Özer, 2020; Artsın ve Bağcı Sezer, 2022). Çevrimiçi öğrenme bağlamında gerçekleştirilen çalışmalarda erişilebilir olması, esneklik, kendi hızında öğrenme gibi önemli avantajların olduğu ifade edilmektedir (Zahour, Eddaoui, Ouchra ve Hourrane, 2020; Lively, 2023). Yüz-yüze ortamlarda ise çevrimiçi ortamlara göre iletişimin fiziksel olması ve sosyalleşme boyutunun daha verimli olduğu belirtilmektedir (Gümüş ve Fırat, 2016; Paydar ve Doğan, 2019). Her iki ortamın avantajlarının ötesinde sınırlılığı da bulunmaktadır. Çevrimiçi ortamlarda motivasyona ihtiyaç olması ve teknolojik problemler söz konusu iken yüz-yüze ortamlarında esnek olmadığı ifade edilebilir. Dolayısıyla gerçekleştirilen çalışmalardan yola çıkarak çevrimiçi ve yüz-yüze oryantasyon süreçlerinin sunulması amacıyla Tablo 3 hazırlanmıştır. Alanyazında oryantasyon konusunda gerçekleştirilen çalışmalardaki bulgular incelenerek oluşturulan bu tablo ile her iki ortamın da sahip olduğu avantajlar ve sınırlılıklar ortaya konulmuştur.

Tablo 3

Çevrimiçi ve yüzyüze oryantasyonun avantajları ve sınırlılıkları

Çevrimiçi Oryantasyon		Yüz-yüze Oryantasyon	
Avantajları	Sınırlılıkları	Avantajları	Sınırlılıkları
Erişilebilir	Teknolojik problemler	Yüz-yüze iletişim	Erişilebilir olmaması
Uygun	Motivasyon ihtiyacı	Sosyalleşme	Esnek olmaması
Uyarlanabilir	Sosyalleşme ihtiyacı		Dezavantajlı gruplar
Esnek	Öz-yönetimli öğrenme gerekliliği		Maliyetli olması
Ekonomik			
Fırsat eşitliği			
Kendi hızında öğrenme			

Çevrimiçi oryantasyon süreçleri doğası gereği esnek ve erişilebilir ortamlardır. Bu ortamlarda öğrenciler zaman ve mekandan bağımsız olarak bu çevrimiçi ortamdan oryantasyon sürecine dahil olabilmektedir. Bu ortamlarda bulunan öğrenciler kendi hızlarında oryantasyon süreçlerini sürdürerek tamamlayabilirler

(Floris, Marchisio, Sacchet, Margaria ve Rabellino, 2021). Çevrimiçi oryantasyon ortamları fiziksel olarak aynı mekanda bulunması zor olan grupların birlikte oryantasyon alabilmeleri için büyük fırsatları barındırmaktadır. Öğrencilerin, velilerin, öğretmenlerin, bir kursa veya programa kayıt yaptıran yeni öğrencilerin, yurt dışına giden veya yurt dışından gelen öğrencilerin çevrimiçi oryantasyon programlarına dahil oldukları görülebilmektedir.

Oryantasyon uygulamaları birçok farklı neden ve amaçla çevrimiçi olarak gerçekleştirilebilmektedir. Bu çevrimiçi oryantasyon süreçlerinde farklı öğrenci gruplarının yer almakta olduğu da ifade edilebilir. Erişti ve Coşkunserçe (2017) tarafından uluslararası öğrencilerin Türk kültürüne ve çevresine uyum ihtiyaçlarının belirlenmesi için bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Çalışmada oryantasyon sürecininin çevrimiçi olarak gerçekleştirilmesiyle uluslararası öğrencilerin tüm beklentilerinin karşılandığı belirtilmiştir. Sutton (2020) tarafından gerçekleştirilen çalışmada ise bölümlere ayrılmış, zaman olarak parçalara bölünmüş, ilgi çekici bilgi ve kaynakların sunulduğu, kurum ile bağlantı kurulmasını sağlayan çevrimiçi oryantasyon süreçlerinin uluslararası öğrencilerin kuruma katılımları konusunda önemli değişkenler olduğunu ifade etmektedir. Öğrencilerin eğitim programlarında başarılı olabilmeleri için öz-yönelimli öğrenme gibi becerilere sahip olmalarının önemli olduğu belirtilmektedir (Artsın ve Kılıç Çakmak, 2023). Koehnke (2013) öğrencilere sağlanacak olan çevrimiçi oryantasyon programlarının öğrencilerinin öz-yönelimli öğrenme becerilerini etkileyerek öğrenci başarısını artırdığını belirtmiştir. Günümüzde bazı yükseköğretim kurumlarının çevrimiçi bir şekilde öğrenim göreceğ olan öğrencilere çevrimiçi oryantasyonu bir zorunlu ön koşul olarak sunduğu görülmektedir (Lock, Liu, Johnson, Hanson ve Adlington, 2020). Alanyazında uluslararası öğrencilerle gerçekleştirilen çevrimiçi oryantasyon programlarındaki çalışmaların Covid-19 pandemisi döneminde çok daha fazla arttığı ifade edilmektedir (Mbous, Mohamed ve Rudisill, 2022). Söz konusu bu çalışmalardaki bulgular incelendiğinde öğrencilere yardım sağlamada ve deneyimlerini zenginleştirmede önemli olduğu vurgulanmaktadır.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Türkiye Cumhuriyeti yükseköğretimi uluslararası öğrenci hareketliliğinde her geçen yıl cazibe merkezi olmaya devam etmekte ve uluslararası öğrenci sayıları sürekli artmaktadır. Türkiye uluslararası öğrenci sayısını yükseltebilmek için son yıllarda çeşitli girişimlerde bulunmaktadır. YTB, Yunus Emre Enstitüsü, Maarif Vakfı gibi birçok kuruluş bu politikalara katkı sağlamaktadır. Uluslararası öğrencilerin sayılarının yükselmesi ülkeye ekonomik, sosyal, diplomatik, kültürel vb. birçok konuda katkı sunmaktadır. Eğitimini tamamlayan uluslararası öğrenciler ise kendi ülkelerinde veya üçüncü ülkelerde birer kültür elçisi olarak yaşamlarını sürdürmektedirler. Bazı uluslararası öğrenciler ise eğitimlerini tamamladıktan sonra Türkiye’de emek piyasaları içerisinde kendilerine iş aramakta ve iş dünyasına katılmaktadırlar. Bu bağlamda uluslararası öğrencilerin eğitim kalitesi göz ardı edilmeden ihtiyaçlar doğrultusunda sürdürülebilir kurumsal hizmet politikaları oluşturulmalıdır.

Eğitim kurumları çeşitli sınavlarla öğrenci havuzundaki en başarılı uluslararası öğrencileri kendi bünyesine katma gayreti içerisindeyler. Fakat bu durum ilgili öğrencilerin ülkeye, şehre, üniversiteye veya sosyal çevrelerine uyum sağlayabilecekleri anlamı taşımamaktadır. Uyum sorunlarını aşabilmek için kurumların uluslararası öğrencilerine oryantasyon eğitimleri sağlamasının olumlu etkileri olacağı düşünülmektedir. Eğitim kurumları bu eğitimleri yüz-yüze bir şekilde gerçekleştirebileceği gibi çevrimiçi olarak da gerçekleştirebilirler. Her iki ortamın da uluslararası öğrencilere sağlayacağı farklı fırsatlar bulunmaktadır. Öğrenciler çevrimiçi oryantasyon ile Türkiye'ye gelmeden önce Türk kültürü ve günlük yaşamı hakkında bilgi sahibi olabilirler. Öğrencilere Türkiye'ye gelmeden önce verilecek olan çevrimiçi kültürel oryantasyon kültür şoku yaşamalarını engelleyebilir. Çevrimiçi oryantasyon öğrencilerin eğitim kurumlarındaki başarılarını arttırabilir ve devamlılığını sağlayabilir. Dolayısıyla bu ortamlar uluslararası öğrencilerin adaptasyonu için oldukça önemlidir. Çevrimiçi ortamların hazırlanması ve kullanılabilmesi ekonomik olduğu için hazırlanacak olan çevrimiçi oryantasyonlar programları sürdürülebilir bir şekilde birçok kez kullanılabilir. Çevrimiçi oryantasyon eğitimleri öğrencilerin ulusları ya da kendi özelliklerine göre uyarlanabilir olduğu için verimli eğitimlerin gerçekleştirilmesini sağlayabilir. Her öğrencinin istediği zamanda ve istediği mekandan ulaşabileceği bu çevrimiçi ortamlar sahip olduğu esneklik ile fırsat eşitliğini sağlayabilir. Öğrenciler oryantasyon için onlara sunulan tüm kaynak materyallere ulaşabilir olurlar. Çevrimiçi oryantasyon eğitimlerinin en büyük avantajlarından birisi de esnek bir yapıya sahip olmasıdır. Bu esneklik öğrencilerin özgür bir şekilde kendi öğrenme deneyimlerini kurgulama ve gerçekleştirmesini sağlayabilir.

Çevrimiçi oryantasyon eğitimlerinin sahip olduğu avantajlar kadar dezavantajları da bulunmaktadır. Öğrenciler, öğrencilik hakkı kazanarak Türkiye'ye gelmeden çevrimiçi oryantasyon programlarına katılım sağlayabilirler. Bu durumda uluslararası öğrencilerin bu çevrimiçi ortamlara erişiminde sorunlar meydana gelebilir. Buldukları coğrafi konumda gerekli olan internet ve teknoloji altyapısı bu eğitimler için yeterli olmayabilir. Bu gibi teknolojilere sahip olmamaları öğrencilerin motivasyonlarını olumsuz etkileyebilir. Çevrimiçi ortamlarındaki öğrenme ve öğretme süreçlerinde oldukça önemli bir konu olan motivasyon çevrimiçi oryantasyon süreçlerinde de yadsınamayacak kadar önemlidir (Keller, Uçar ve Kumtepe, 2021). Yüksek motivasyonlu olan öğrencilerin karşısındaki görevleri başarılı bir şekilde tamamlayabilecekleri görülmektedir (Uçar ve Göksel, 2020). Dolayısıyla çevrimiçi oryantasyon eğitimlerinde meydana gelebilecek motivasyonel sorunlara hızlı ve etkili çözümler sağlanmalıdır. Öğrenci motivasyonlarında bir diğer önemli konu ise öğrencilerin sosyalleşebilmeleridir. Öğrenciler sıklıkla çevrimiçi öğrenme ve öğretme ortamlarında sosyalleşme konusunda eksiklikler hissetmektedirler (Uğurhan ve Uçar, 2023; Altunkaya, 2021). Öğrencilerin doğrudan çevrimiçi ortama maruz kalmaları hem motivasyonlarını hem de başarılarını olumsuz bir şekilde etkilemektedir (Bayrakçeken, Samancı, Canpolat ve Doymuş, 2021). Buradan yola çıkarak çevrimiçi oryantasyon sürecindeki uluslararası öğrencilerin sosyalleşebilecekleri ortamların oluşturulması sağlanmalıdır. Artsın, Koçdar ve Bozkurt (2020) tarafından gerçekleştirilen çalışmada öğrencilerin öz-yönetimli öğrenme becerilerinin başarılarını

arttırdığını ortaya çıkartmışlardır. Hem uluslararası öğrencilere sağlanacak çevrimiçi oryantasyon eğitimlerinin tamamlanabilmesi hem de öğrencilerin eğitim-öğretim dönemlerindeki başarılarının sağlanabilmesi için öz-yönetimli öğrenme becerilerini artırıp etkinlik ve faaliyetlerin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Çevrimiçi ortamlar esnek ve uyarlanabilir ortamlara sahiptir. İşte bu özellikleri nedeniyle sağlanacak olan çevrimiçi oryantasyon programlarında öğrencilerin buldukları coğrafi konum ve kültürel özelliklerine uygun oryantasyon programları tasarlanabilir. Türkiye'deki kültürel ve sosyal yapı, idari işleyiş ve günlük yaşam uluslararası öğrencilerin buldukları ülkelerden farklıdır. Bu sebeple bu öğrencilerin ülkelerinde bulunurken Türkiye'nin özellikleri hakkında bilgi alabilmeleri önemlidir. Fakat bazı uluslararası öğrencilerin buldukları ülkelerdeki yapı ve işleyiş Türkiye ile benzeşen alanları bulunabilir iken kimi ülkelerde de bu durum çokça fazla farklılık barındırmaktadır. Durum böyle olunca bu kültürel özelliklere göre farklılaşan çevrimiçi oryantasyon eğitim programlarının oluşturulması gerekmektedir. Çünkü bazı ülkelerdeki uygulama ve faaliyetler Türkiye ile benzeşirken bazı ülkelerde çok ciddi bir şekilde farklılaşmaktadır. Sağlanacak bu kültürel atmosfer öğrencilerin Türkiye'ye gelirken sahip oldukları kültürel endişeleri azaltmak için faydalı olabilir.

Sonuç olarak uluslararası öğrencilere sağlanacak olan çevrimiçi oryantasyon eğitimi Türkiye'ye dair gerekli prosedürleri, Türk kültürüne dair bilgileri, akademik ve sosyal süreçleri içermelidir. Öğrencilerin Türkiye'de buldukları süre boyunca ihtiyaçları olan pratik bilgiler hakkında bilgilendirilmelidir. Bu konuyla ilgili sürekli takip edebilecekleri web sayfalarının oluşturulması fayda sağlayabilir. Öğrenciler hem ülke kültürü hem de kurum kültürü hakkında bilgilendirilmelidir. Kurum içerisindeki paydaşlar ve kurum organizasyonu hakkında bilgilendirilmelidir. Çevrimiçi oryantasyon eğitiminin etkililiği artırmak için çevrimiçi canlı etkinlikler gerçekleştirilmelidir. Bu etkinlikler ile öğrencilerin çevrimiçi ortamlardaki etkileşimleri artırılmalıdır. Öğrencilere çevrimiçi ortamda destekleyici kanalların sağlanması gerekmektedir. Bu konuyla ilgili olarak öğrenciler istedikleri zaman ulaşabilecekleri çözüm merkezleri hakkında bilgilendirilmelidir. Uluslararası öğrencilere Türk kültür, gelenek ve göreneklerini öğrenebilecekleri çevrimiçi ortamlar sağlanmalıdır. Bu ortamlar, yerel değerlere vurgu yapılan çevrimiçi konserler, tiyatrolar, canlı yayınlar, sanal turlar ve soru-cevap etkinlikleri olabilir. Öğrencilerin çevrimiçi ortamlarda sosyalleşmesi için ise sosyal medya ve mobil iletişim uygulamalarından faydalanılmalıdır. Türkiye'ye gelecek uluslararası öğrencilerin çevrimiçi oryantasyon süreçlerinde keyifli deneyimler elde edebilmeleri için kaliteli ve sürdürülebilir ortamların oluşturulması ve bu ortamların 7/24 yaşayan canlı bir bilgi merkezi konuma getirilmesi gerekmektedir.

Kaynakça

- Almusharraf, N. M. ve Bailey, D. (2021). Online engagement during COVID-19: Role of agency on collaborative learning orientation and learning expectations. *Journal of Computer Assisted Learning*, 37(5), 1285-1295.
- Altunkaya, N. (2021). *Açık ve uzaktan öğrenenlerin transaksiyonel uzaklık algıları*. (Yayınlanmamış yüksek lisan tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye.
- Artsın, M. ve Bağcı Sezer, A. (2022). Açık ve uzaktan öğrenmede metaverse: bir SWOT analizi. *Yükseköğretim Ve Bilim Dergisi*, 12(3), 497-507.
- Artsın, M. ve Kılıç Çakmak, E. (2023). Çevrimiçi öğrenme ortamlarında öz-yönelim. Akkoyunlu, B., Odabaşı, H.F. ve İşman, A. (Ed.), *Eğitim Teknolojileri Okumaları 2023* (s. 123-144), PEGEM Akademi, Ankara.
- Artsın, M., Koçdar, S. ve Bozkurt, A. (2020). Öğrenenlerin yz-Yönetimli öğrenme becerilerinin kitlesel açık çevrimiçi dersler bağlamında incelenmesi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 10(1), 1-30.
- Barın, E. (2004). Yabancılara Türkçe öğretiminde ilkeler. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (HÜTAD)*, 1, 19-30.
- Bayrakçeken, S., Samancı, O., Canpolat, N. ve Doymuş, K. (2021). Motivasyon ve başarı: öz belirleme kuramı temelinde öğrenciler öğrenmeye nasıl motive edilebilir?. *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 66, 482-505.
- Bıçer, N., Çoban, İ. ve Bakır, S. (2014). Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin karşılaştığı sorunlar: Atatürk Üniversitesi örneği. *Journal Of International Social Research*, 7(29), 125-135.
- Boucakis, C. (2023). Online Orientation for Incoming MOT Students: Impact on Anxiety & Preparedness. *The American Journal of Occupational Therapy*, 77(Supplement_2), 7711505197p1-7711505197p1.
- Boylu, E. ve Başar, U. (2019). Türkçe öğretim merkezlerinin güncel durumu ve standartlaştırılması üzerine. *The Journal of Academic Social Science*, 24(24), 309-324.
- Council of Europe. (2001). Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment. Cambridge: Cambridge University Press. http://www.coe.int/t/dg4/Linguistic/Source/Framework_EN.pdf
- Council of Europe (2020). *Common European framework of reference for languages: learning, teaching, assessment – companion volume*. Strasbourg: Council of Europe Publishing.

- Derman, S. (2010). Yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye Türkçesi öğreniminde karşılaştıkları sorunlar. *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 29(29), 227-247.
- Ergin, D. Y. ve Ermağan, B. (2011). Çok kültürlülük ve sosyal uyum. In 2nd International Conference on New Trends in, 27-29 Nisan 2011, Antalya, Türkiye. 2011. <https://www.demo.emuder.com/icondemo/wp-content/uploads/2024/02/iconte2011.pdf>
- Erişti, S. D. B. ve Coşkunserçe, O. (2017). Uluslararası öğrencilerin kültürel uyum sürecine yönelik tasarım tabanlı araştırma yaklaşımına dayalı çevrimiçi oryantasyon uygulamasının geliştirilmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 7(1), 83-104.
- European Commission. (2005). Study on immigration, integration and social cohesion:Final report. İçinde: European Commission Employment and Social Affairs DG(Ed.): Focus Consultancy Ltd., Erasmus University Rotterdam Faculty of Social Sciences.
- Fisher, R., Cavanagh, J. ve Bowles, A. (2009). Assisting transition to university: using assessment as a formative learning tool. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 36(2), 225-337.
- Floris, F., Marchisio, M., Sacchet, M., Margaria, T. ve Rabellino, S. (2021). *Online University Orientation Models for Student Transition between Secondary and Tertiary Education*. 18th International Conference on Cognition and Exploratory Learning in Digital Age (CELDA 2021). Portugal, Lisbon. <https://iris.unito.it/handle/2318/1843045>
- Ghanbary, R. (2017). *Hacettepe Üniversitesinde eğitim gören uluslararası öğrencilerin profili, ihtiyaçları ve sorunları*, (Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Göç Geçici Koruma (2023). Erişim adresi: <https://www.goc.gov.tr/gecici-koruma5638> Erişim tarihi: 09.10.2023
- Göç İkamet İzinleri (2023). Erişim adresi: <https://www.goc.gov.tr/ikamet-izinleri> Erişim tarihi: 09.10.2023
- Göktaş, B. ve Mercan, Ö. (2022). Kültürel uyum derslerinin kültürlerarası etkileşime etkisi. *International Journal of Language Academy*, 10(3), 30-51.
- Gümüş, M. ve Fırat, M. (2016). Açık ve uzaktan öğrenmenin tercih edilme nedenlerinin belirlenmesi. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 158-168.
- İkiel, A. (2020). Accreditation standard suggestions for teaching Turkish to foreigners: Yabancılar Türkçe öğretimi için akreditasyon standart önerileri. *Journal of Human Sciences*, 17(3), 780-791.
- Jerome, T. (2003). Leaving home: homesickness, place attachment, and transition among residential college students. *Journal of College Student Psychotherapy*, 18 (1), 35-48.

- Kalaycı, H. ve Göç, E. (2023). Yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin sorunlarına sosyolojik bir bakış: Çankırı örneği. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (34), 69-94.
- Kardeş, S. ve Akman, B. (2018). Suriyeli mültecilerin eğitimine yönelik öğretmen görüşleri. *İlköğretim Online*, 17(3), 1224-1237.
- Keller, J. M., Ucar, H. ve Kumtepe, A. T. (2021). *Culture and motivation in globalized open and distance learning spaces*. In Research Anthology on Developing Effective Online Learning Courses (ss. 1246-1265). IGI Global.
- Kıroğlu, K., Kesten, A. ve Elma, C. (2010). Türkiye’de öğrenim gören yabancı uyruklu lisans öğrencilerinin sosyo-kültürel ve ekonomik sorunları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 26-39.
- Kocabıyık, O. O. ve Bacioğlu, S. D. (2019). Trakya Üniversitesi uluslararası öğrenci profilini ve oryantasyon gereksinimlerini belirleme çalışması. *Trakya Eğitim Dergisi*, 9(1), 161-172.
- Koehnke, P. J. (2013). *The impact of an online orientation to improve community college student retention in online courses: An action research study*. (Doktora Tezi). Capella University.
- Kolunsağ, A. & Özdemir, G. (2007). Sürdürülebilir oryantasyon modeli ve Sakarya Üniversitesi’ndeki durum. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (14), 211-229.
- Kondakci, Y. (2011). Student mobility reviewed: attraction and satisfaction of international students in Turkey. *Higher education*, 62, 573-592.
- Kumcağız, H. Dadashzadeh, R. ve Alakuş, K. (2016). Ondokuz Mayıs Üniversitesi’ndeki yabancı uyruklu öğrencilerin sınıf düzeylerine göre yaşadıkları sorunlar. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education Faculty*, 35(2), 37-50.
- Kurtça, B. (2020). Bartın Üniversitesi’nde eğitim gören yabancı uyruklu öğrencilerin sosyo-ekonomik sorunları ve çözüm önerileri. *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 5(1), 113-126.
- Liu, J. C. (2019). Evaluating Online Learning Orientation Design With a Readiness Scale. *Online Learning*, 23(4), 42-61.
- Lively, J. (2023). Extending Engagement through Extended Realities in an Online Freshmen Orientation Course. In E. Langran, P. Christensen ve J. Sanson (Eds.), *Proceedings of Society for Information Technology & Teacher Education International Conference* (ss. 2155-2159). New Orleans, LA, United States: Association for the Advancement of Computing in Education (AACE). <https://www.learntechlib.org/primary/p/222106/>

- Lock, J., Liu, Y., Johnson, C., Hanson, J. ve Adlington, A. (2020). Graduate student online orientation programs: A design-based research study. In J. Lock, G. Parchoma ve M. Power (Ed.), *The finest blend: Graduate education in Canada* (ss. 71-102). UBC Press.
- Lyytinen, E. ve Kullenberg, J. (2013). *Urban refugee research and social capital a roundtable report and literature Review*. International Rescue Committee and Women's Refugee Commission, New York, US. <http://womensrefugeecommission.org/programs/livelihoods/research-and-resources/908-urban-refugee-research-and-social-capital>
- Mbous, Y. P. V., Mohamed, R. ve Rudisill, T. M. (2022). International students challenges during the COVID-19 pandemic in a university in the United States: A focus group study. *Current Psychology*, 4, 1-13.
- Mensch, S. (2017). Improving distance education through student online orientation classes. *Global Education Journal*, 1(1), 1-6.
- OECD. (2023). *Education at a glance 2023: Oecd indicators*. Paris: OECD Publishing.
- Okur, A. ve Keskin, F. (2013). Yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin aktarımı: İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti örneği. *International Journal of Social Science* 6(2), 16-38.
- Owlia, M. S. ve Aspinwall, E. M. (1996). A framework for the dimensions of quality in higher education. *Quality assurance in education*, 4(2), 12-20.
- Öner, G. ve Dur, H. (2023). Yabancı uyruklu öğrencilerin okula uyum süreçlerine ilişkin yönetici ve öğretmen görüşleri. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (AUJEF)*, 7(1), 285-307.
- Özer, N. (2020). Açık ve uzaktan öğrenme sistemlerindeki psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin bireysel farklılıklar kapsamında incelenmesi. *Açıköğretim Uygulamaları Ve Araştırmaları Dergisi*, 6(4), 55-80.
- Özgüven, İ. E. (1992). Üniversite öğrencilerinin sorunları ve baş etme yolları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(7), 5-13.
- Özkan, G. ve Acar Güvendir, M. (2015). Uluslararası öğrencilerin yaşam durumları: Kırklareli ve Trakya üniversiteleri örneği. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 174-190.
- Paydar, S. ve Doğan, A. (2019). Öğretmen adaylarının açık ve uzaktan öğrenme ortamlarına yönelik görüşleri. *Eğitim ve Teknoloji*, 1(2), 154-162.
- Steffen, P. ve Merrill, R. (2011). The association between religion and acculturation in Utah Mexican immigrants. *Mental Health, Religion & Culture*, 14(6), 561-573.
- Sullivan, J.L.G. (2021). *The Impact of Orientation Programmes on New Student Engagement and Transition* (Yayımlanmamış doktora tezi). Northeastern University, The School of Education.

- Şahin, F. ve Şener, Ö. (2019). Geçici koruma altındaki Suriyeli öğrencilerin eğitim süreçlerindeki dil ve iletişim sorunları: İstanbul Fatih örneği. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 6(9), 66-85.
- Şanlı, E. ve Poyraz, Y. (2018). Uluslararası öğrencilerin yalnızlık düzeyleri. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 49-58.
- Şeker, B. D. ve Akman, E. (2016). Uluslararası öğrencilerin psikolojik ve sosyokültürel süreçleri. *Cukurova Medical Journal*, 41(3), 504-514.
- Şeren, N. ve Okur, T. (2021). Uzaktan eğitim ile öğrenime başlayan yabancı uyruklu öğrencilerin yaşadıkları uyum sorunları. In *19th International Primary Teacher Education Symposium* (pp. 198-203).
- Şimşek, H. ve Kula, S. S. (2018). Türkiye'nin göçmen politikasında ihmal edilen boyut: eğitsel uyum programı. *Ahi Evran Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2(2), 5-21.
- Şimşir, Z. ve Dilmaç, B. (2018). Yabancı uyruklu öğrencilerin eğitim gördüğü okullarda öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar ve çözüm önerileri. *İlköğretim Online*, 17(2), 1116-1134.
- Sutton, H. (2020). Connect new students to your institution through online orientation. *Dean and Provost*, 21(12), 8-8.
- Türel, M. T. (2021). Uluslararası öğrencilerin sosyokültürel uyumu. *Avrasya Beşeri Bilim Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 73-89.
- Türkiye Maarif Vakfı (2020). *Türkiye Maarif Vakfı Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi programı*. İstanbul: Matsis Matbaa Hizmetleri.
- Türkiye Maarif Vakfı (2023). Erişim adresi: <https://turkiyemaarif.org/dunyada-maarif>
- Ucar, H. ve Göksel, N. (2020). Enhancing online EFL learners' motivation and engagement through supplementary activities on Facebook. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), 154-168.
- Uğurhan, Y. Z. C. ve Uçar, H. (2023). Açıköğretim Sisteminde çevrimiçi öğrenci topluluklarına katılan öğrenenlerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Açıköğretim Uygulamaları Ve Araştırmaları Dergisi*, 9(1), 295-315.
- Ulutaş, A. (2014). *Bir evrensel temayül olarak kamu diplomasisi ve uluslararası öğrenci hareketliliği-burslu uluslararası öğrenci hareketliliğinin Türkiye'nin dış politikasındaki yeri*, (Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi) Ankara: TC Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı.
- UNICEF, (2018), UNICEF: Çatışmalar Nedeniyle Yerlerinden Olan Yaklaşık 30 Milyon Çocuğun Acil Korumaya ve Uzun Dönemli Kalıcı Çözümlere İhtiyacı Var. Birleşmiş Milletler Uluslararası Çocuklara Yardım Fonu: <https://www.unicef.org/turkey>

- Yadav, R., Yadav, M. ve Vihari, N. S. (2024). High-performance work system and learning orientation in offline, online, and hybrid workplaces: the mediating role of affective commitment. *The Learning Organization*, 31(1), 122-136.
- Yau, A. H. Y., Yeung, M. W. L. ve Lee, C. Y. P. (2022). A co-orientation analysis of teachers' and students' perceptions of online teaching and learning in Hong Kong higher education during the COVID-19 pandemic. *Studies in Educational Evaluation*, 72, 101128.
- Yavuzer, H. (2003). *Çocuk Psikolojisi*. İstanbul: Remzi Kitapevi
- YEE (2023). Erişim adresi: <https://www.yee.org.tr/tr/kurumsal/yunus-emre-enstitusu>
- Yenilmez, K., Kaya, S., Yalçın Balçık, P. ve Dolgun, N.A. (2016). Hastanelerde işe alıştırma (oryantasyon) programının değerlendirilmesi: Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri örneği. *Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi*, 19(2), 131-152.
- Yeşilyaprak, B. (2005), *Eğitimde rehberlik Hizmetleri*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- YÖK (2023). Erişim adresi: <https://istatistik.yok.gov.tr/>
- Zahour, O., Eddaoui, A., Ouchra, H. ve Hourrane, O. (2020). A system for educational and vocational guidance in Morocco: Chatbot E-Orientation. *Procedia Computer Science*, 175, 554-559.
- Xu, J. (2022). A profile analysis of online assignment motivation: Combining achievement goal and expectancy-value perspectives. *Computers & Education*, 177, 104367. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2021.104367>

Extended Summary

The number of international students in Turkey is increasing every year due to environmental, geographical and political reasons. The increase in the number of international students has increased the need for learning Turkish as a foreign language. In order to respond to this need, Turkish language teaching centers have been established within universities. Turkish language teaching centers are not only limited to public institutions, but foundations and associations have also started to provide educational services to meet this need. However, when the profiles of international students coming to Turkey are analyzed, it is observed that these students are from similar cultures (religion, common history, etc.). In today's world where education has become an economic activity rather than a social policy, The Republic of Türkiye should diversify the profiles of incoming international students. In this context, it is important to improve service quality as well as academic quality. Improving service quality contributes positively to international students' satisfaction and social cohesion. It is observed in studies that the academic success of university students who harmonize with their school and social environment also increases. In the studies conducted in the literature, it is seen that there are many activities carried out by higher education institutions for the social cohesion of international students. These activities draw attention with their informative features about Turkish cultural structure, institutional structure and social life. Although these activities are mostly carried out face-to-face, they can also be carried out online. When current studies are examined, it is seen that there are few online orientation activities. In online orientation activities, studies are carried out for international students to recognize Turkish culture and social adaptation. However, due to the limited number of studies on online orientation in the literature and the lack of sufficient discussions on the content of these trainings, this study focuses on the issues that should be considered in online orientation trainings. International students who will participate in online orientation trainings can participate in these trainings online from their home countries without coming to Türkiye. Online environments are flexible and adaptable environments that students can access at any time and from any place. International students can learn about the culture and social structure, administrative functioning and daily life in Türkiye through an online environment in their home countries. These advantages of online environments can be useful in reducing the social adjustment and cultural anxieties that students may experience before coming to Türkiye. Online orientation trainings have strong advantages as well as limitations. International students may not have the necessary technological infrastructure or internet access in their countries, which may cause problems in accessing such environments. In addition, the motivational status of students is also important in terms of getting efficiency through these environments. When the literature is examined, it is stated that students with high motivation can solve the problems they face and complete the tasks assigned to them. Students with low motivation may have problems in both completing the content in orientation training and being successful in the formal education process. In online orientation trainings, students' motivation is as important as their ability to socialize in these environments. Socialization of students in online

environments has a positive effect on their ability to complete the content in these environments. This socialization process can include students' classmates, instructors and other international students from their own culture. In conclusion, online orientation training for international students should include the necessary procedures about Türkiye, information about Turkish culture, academic and social processes. Students should continue to be informed about the practical information they need during their stay in Türkiye through orientation trainings. It may be useful to create institutional web pages on this subject that they can follow continuously. Students should be informed about the culture of the country, the culture of the institution, the stakeholders within the institution and the organization of the institution. Online live events should be organized to increase the effectiveness of online orientation training. With these activities, students' interaction in online environments should be increased. In online orientation trainings, online concerts, theaters, live broadcasts, virtual tours and question-answer activities that emphasize local values can be used. Social media and mobile communication applications should be used for students to socialize in online trainings. In order for international students coming to Türkiye to have pleasant experiences during their online orientation processes, quality and sustainable trainings should be created and these trainings should be turned into a 24/7 live information center.